

Vendim nr. 231, datë 06.07.2026

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Marsida Xhaferllari, Kryesuese

Illir Toska, Anëtar

Genti Ibrahim, Anëtar

në datën 06.07.2026 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 5 (I) 2026 të Regjistrat Themeltar, që u përket:

KËRKUES: **ILIRJAN DUÇELLARI (ZAIMI), MARIGLEN DUÇELLARI, ORHAN DUÇELLARI**, të përfaqësuar nga avokati Dritan Jahaj, me prokurë të posaçme.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 13, datë 09.02.2023 të Gjykatës së Posaçme të Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 55 (87-2023-281), datë 22.12.2023 të Gjykatës së Posaçme të Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar; nr. 00-2025-1336, datë 16.09.2025 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 17, 29, 30, 31, 34, 41, 42, 43, 131, pika 1, shkronja “f”, dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); nenet 6, pikat 1 dhe 2, 7 dhe 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*); neni 1 i Protokollit nr. 1 dhe neni 4 i Protokollit nr. 7 të saj; neni 71/a i ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Marsida Xhaferllari, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese të saj, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesit janë në lidhje të afërt familjare me njëri-tjetrin. Konkretisht, Ilirjan Duçellari (Zaimi) (*kërkuesi i parë*) është babai i Mariglen Duçellarit (*kërkuesi i dytë*) dhe vëllai i Orhan Duçellarit (*kërkuesi i tretë*). Ata, së bashku me disa persona të tjerë, janë proceduar penalisht nga Prokuroria e Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar (*Prokuroria e Posaçme*), pasi dyshohet se gjatë viteve 2014 – 2017 janë përfshirë, sipas roleve të ndara, në një veprimtari të organizuar të trafikimit të lëndëve narkotike nga Shqipëria drejt Italisë.

2. Gjatë hetimeve paraprake, tre të bashkëpunëtorit të tjerë kanë fituar statusin e bashkëpunëtorit të drejtësisë. Në deklaratimet e tyre ata kanë përshkruar në mënyrë të detajuar strukturën e grupit kriminal shqiptar, përbërjen e tij, rolet e secilit pjesëtar, aktivitetet e paligjshme të zhvilluara dhe mënyrën e organizimit të trafikimit të lëndëve narkotike. Gjithashtu, ata kanë deklaruar të dhëna për teknikat e përdorura, transferimin nga Italia në Shqipëri të të ardhurave të përfituara nga aktiviteti kriminal, si dhe investimin e tyre në veprimtari ekonomike të ligjshme dhe në pasuri të luajtshme e të paluajtshme. Sipas deklaratimeve të tyre, kërkuesi i parë ishte drejtuesi i grupit kriminal shqiptar dhe pronari i lëndës narkotike që trafikohesh nga Shqipëria në Itali.

3. Në datën 22.09.2021, Prokuroria e Posaçme ka kërkuar dërgimin e çështjes në gjyq. Konkretisht, ajo ka akuzuar kërkuesin e parë për veprat penale të kultivimit të bimëve narkotike, të kryer në bashkëpunim, në kuadër të grupit të strukturuar kriminal, trafikimit të narkotikëve, të kryer në bashkëpunim, në kuadër të grupit të strukturuar kriminal (në dy episode, njëri i mbetur në tentativë), pastrimit të produkteve të veprës penale ose të veprimtarisë kriminale, grupit të strukturuar kriminal dhe kryerjes së veprave penale nga grupi i strukturuar kriminal, të parashikuara nga nenet 284, paragrafi i parë – 28, pika 4, 283/a, paragrafi i parë – 22 – 28, pika 4, 283/a, paragrafi i parë – 28, pika 4, 287, paragrafi i parë, shkronja “d”, 333/a, paragrafi i parë, dhe 334, pika 1, të Kodit Penal (*KP*). Kërkuesi i dytë është akuzuar për veprat penale të veprimeve që pengojnë zbulimin e së vërtetës dhe përkrahjes së autorit të krimit, të parashikuara nga nenet 301 dhe 302, paragrafi i dytë, të *KP*-së, ndërsa kërkuesi i tretë për veprat penale të trafikimit të narkotikëve, të kryer në bashkëpunim, në kuadër të grupit të strukturuar kriminal (në dy episode, njëri i mbetur në tentativë), grupit të strukturuar kriminal dhe kryerjes së veprave penale nga grupi

i strukturuar kriminal, të parashikuara nga nenet 283/a, paragrafi i parë – 22 – 28, pika 4, 283/a, paragrafi i parë – 28, pika 4, 333/a, paragrafi i dytë, dhe 334, pika 1, të KP-së.

4. Gjatë seancës paraprake kërkuesit kanë kërkuar që çështja të shqyrtohej me gjykim të shkurtuar. Në përfundim të kësaj seance, gjyqtari i vetëm ka pranuar kërkesën e Prokurorisë së Posaçme për dërgimin e çështjes në gjyq.

5. Në gjykimin në shkallën e parë, pasi ka marrë sërish pëlqimin e kërkuesve, gjykata ka vendosur zhvillimin e gjykimit të shkurtuar. Gjatë diskutimeve përfundimtare, Prokuroria e Posaçme, krahas kërkesës për deklarin fajtor të kërkuesve, sipas akuzave të ngritura, ka kërkuar edhe zbatimin e dënimit plotësues sipas nenit 36 të KP-së dhe kalimin në favor të shtetit të nëntë pasurive të luajtshme dhe të paluajtshme, përfshirë truall ndërtimi, njësi, ndërtesa, apartamente, toka “arë”, një mjet lundrues, si dhe asete, aksione dhe pasuri të luajtshme (përfshirë automjete) e të paluajtshme të regjistruara në emër të dy shoqërive tregtare dhe të një personi fizik.

6. Në përfundim të gjykimit, Gjykata e Posaçme e Shkallës së Parë për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKO-ja e Shkallës së Parë*), me vendimin nr. 13, datë 09.02.2023, ka vendosur: (i) *për kërkuesin e parë*: (a) deklarin fajtor për veprat penale të kultivimit të bimëve narkotike, të kryer në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, të trafikimit të narkotikëve, të kryer në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, të mbetur në tentativë, për episodin e datës 10.11.2015, të trafikimit të narkotikëve, të kryer në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, për episodin e datës 17.12.2016, si dhe të grupit të strukturuar kriminal, duke e dënuar përfundimisht me 11 vjet e 4 muaj burgim; (b) deklarin e pafajshëm për veprën penale të pastrimit të produkteve të veprimtarisë kriminale; (ii) *për kërkuesin e dytë*, deklarin fajtor për veprat penale të përkrahjes së autorit të krimit dhe të veprimeve që pengojnë zbulimin e së vërtetës, duke e dënuar përfundimisht me 3 vjet e 4 muaj burgim; (iii) *për kërkuesin e tretë*, deklarin fajtor për veprat penale të trafikimit të narkotikëve, të kryer në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, të mbetur në tentativë, për episodin e datës 10.11.2015, të trafikimit të narkotikëve, të kryer në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, për episodin e datës 17.12.2016, si dhe të grupit të strukturuar kriminal, duke e dënuar përfundimisht me 8 vjet e 8 muaj burgim; (iv) konfiskimin dhe kalimin në favor të shtetit vetëm të mjetit lundrues; (v) rrëzimin e kërkesës së Prokurorisë së Posaçme për konfiskimin e pasurive të tjera të luajtshme dhe të paluajtshme. Kundër këtij vendimi kanë paraqitur apel prokurori dhe kërkuesit.

7. Gjykata e Posaçme e Apelit për Korrupsionin dhe Krimin e Organizuar (*GJKKO-ja e Apelit*), me vendimin nr. 55 (87-2023-281), datë 22.12.2023, ka vendosur ndryshimin e pjesshëm

të vendimit të GJKKO-së së Shkallës së Parë, vetëm për sa i përket përgjegjësisë penale të kërkuesit të parë dhe konfiskimit të pasurive. Konkretisht, ajo e ka deklaruar fajtor kërkuesin e parë edhe për veprën penale të pastrimit të produkteve të veprimtarisë kriminale, duke e dënuar përfundimisht për të gjitha veprat penale me 12 vjet e 8 muaj burgim. Gjithashtu, në mbështetje të nenit 36, pika 1, shkronja “b”, të KP-së, GJKKO-ja e Apelit ka vendosur konfiskimin e katër pasurive të paluajtshme, konkretisht: (i) të një njësie me sipërfaqe 69.32 m², të ndodhur në Radhimë, Vlorë, të regjistruar në emër të kërkuesit të parë dhe të hipotekuar në favor të të dyja bankave të nivelit të dytë; (ii) të një apartamenti me sipërfaqe 56.80 m², të ndodhur në lagjen “Pavarësia”, Vlorë, të regjistruar në emër të kërkuesit të parë dhe të hipotekuar në favor të një banke të nivelit të dytë; (iii) të një apartamenti me sipërfaqe 134 m², të ndodhur në lagjen “Pavarësia”, Vlorë, të regjistruar në emër të bashkëshortes së kërkuesit të parë dhe të hipotekuar në favor të së njëjtës bankë të nivelit të dytë; (iv) të një ndërtese me sipërfaqe bazë 124 m², të ndodhur në lagjen “Kushtrimi”, Vlorë, godinë trekatëshe me dy kate banimi prej 124 m² secili dhe katin e tretë me sipërfaqe 71 m², të regjistruar në emër të babait të kërkuesit të parë dhe të tretë dhe të hipotekuar në favor të së njëjtës bankë të nivelit të dytë. Për pjesën tjetër, vendimi i GJKKO-së së Shkallës së Parë është lënë në fuqi. Kundër këtij vendimi kanë ushtruar rekurs kërkuesit.

8. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2025-1336, datë 16.09.2025, ka vendosur mospranimin e rekurseve të kërkuesve, me arsyetimin se nuk përmbanin ndonjë prej shkaqeve të parashikuara në nenin 432 të Kodit të Procedurës Penale (KPP).

9. Në datën 16.04.2026 kërkuesit kanë paraqitur ankim kushtetues individual në Gjykatën Kushtetuese (Gjykata), sipas objektit.

II

Pretendimet e kërkuesve

10. **Kërkuesit**, në mënyrë të përmblodhur, kanë pretenduar se nga vendimet e kundërshtuara u janë cenuar:

10.1. *Parimi i mosdënimit pa ligj*, i garantuar nga neni 29 i Kushtetutës, pasi kërkuesi i parë dhe i tretë janë dënuar dy herë për të njëjtin fakt penal, ndërsa ndaj kërkuesit të dytë aplikimi i normave penale ka qenë arbitrar, sepse është deklaruar fajtor bazuar mbi deklarimin vetëm të një prej të bashkëpunëtorëve të drejtësisë. Kumulimi i neneve 333/a dhe 334 të KP-së nëpërmjet interpretimit gjyqësor ka krijuar *de facto* një ndëshkim shtesë pa bazë të qartë ligjore. Për kërkuesin e dytë, organi i akuzës e ka ndryshuar akuzën kryesore ndaj tij nga trafikim narkotikësh në vepra ndihmëse,

pasi ka konstatuar se nuk kishte prova të mjaftueshme për akuzën kryesore, ndaj nëse mungonte prova e veprës kryesore mungonte edhe themeli i veprave ndihmëse.

10.2. *Parimi i prezumimit të pafajësisë*, i garantuar nga neni 30 i Kushtetutës, pasi gjykatat kanë ndërtuar fajësinë e kërkuesve mbi deklaramë të koordinuara bashkëpunëtorësh pa prova dhe duke mos kryer verifikimin e duhur të alibive, kontradiktave dhe provave teknike të mbrojtjes. Ekzistojnë kontradikta thelbësore ndërmjet bashkëpunëtorëve të drejtësisë, provat e mbrojtjes (tabulate telefonikë, deklarimi i njërit prej bashkëpunëtorëve, të dhënat e sistemit TIMS, raporti i DIA-s, Bari) nuk janë analizuar nga gjykatat. Deklarimet e 3 bashkëpunëtorëve të drejtësisë karakterizohen nga kontradikta të shumta dhe thelbësore dhe gjykatat nuk kanë analizuar asnjëherë sasinë e drogës, praninë e bashkëpunëtorëve dhe të kërkuesve, numrin e tentativave të trafikimit, si dhe komunikimet ndërmjet tyre. Pjesëmarrja e kërkuesit të tretë në ndonjë aktivitet kriminal nuk u provua. Gjykatat kanë shkelur nenet 152/3, 154 dhe 36/a të KPP-së. Vendimet nuk identifikojnë dhe nuk citojnë prova shkresore, teknike ose shkencore të pavarura nga deklaramet që të konfirmojnë pafajësinë e kërkuesve. Operacioni 1-vjeçar i DIA-s, Bari nuk ka nxjerrë asnjë komunikim me kërkuesit. Gjykatat nuk iu përgjigjën kontradiktave midis pretendimeve të akuzës dhe të dhënave zyrtare, sikurse me ato të sistemit TIMS. Bashkëpunëtorët e drejtësisë kanë komunikuar dhe janë koordinuar ndërmjet tyre lidhur me çfarë do të deklaronin.

10.3. *Parimi ne bis in idem*, i garantuar nga neni 34 i Kushtetutës, pasi me vendimin e formës së prerë të datës 10.05.2016, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorës ka shqyrtuar të gjithë veprimtarinë ekonomike të të dyja subjekteve tregtare të administruara nga kërkuesi i parë dhe bashkëshortja e tij, ndaj pasuritë e paluajtshme që u konfiskuan kishin prejardhje të ligjshme. Ky vendim ka krijuar *siguri juridike* të konsoliduar mbi karakterin e ligjshëm të pasurive dhe riçelja e çështjes pas 9 vjetësh, pa prova të reja mbi prejardhjen e saj ka sjellë cenimin e këtij parimi. Ndërsa Gjykata e Lartë nuk e ka trajtuar aspak këtë pretendim të ngritur në rekurs, duke e klasifikuar si rivlerësim faktesh, ndonëse ishte çështje e pastër ligjore.

10.4. *E drejta e pronës dhe parimi i proporcionalitetit*, të garantuara nga neni 41 i Kushtetutës dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së, pasi konfiskimi i 4 pasurive është vendosur pa hetim pasuror, pa lidhje shkakësore të provuar, pa kryer asnjë analizë financiare të pavarur dhe pa ekzaminuar datën e krijimit dhe burimin e

financimit të secilës pasuri. Periudha kriminale e pretenduar përfshin vitet 2014 – 2017, ndërsa pasuria e babait të kërkuesit të parë dhe të tretë ka historik nga privatizimi i vitit 1992 dhe ndërtimi i saj sipas lejes së ndërtimit i takon vitit 2001, pra 13 vjet përpara periudhës kriminale të pretenduar. Pasuritë janë hipotekuar në favor të një banke të nivelit të dytë me blerje me kredi të dokumentuara. Pronarët e këtyre pasurive, bashkëshortja, babai dhe banka nuk u thirrën si palë procedurale, atyre nuk iu ngrit asnjë akuzë dhe nuk iu është dhënë asnjë mundësi *mbrojtjeje, aksesit efektiv në gjykatë dhe për t'u dëgjuar*. Atyre nuk iu dha e drejta për të paraqitur prova për prejardhjen e ligjshme të pasurive. Pronarët e pasurive kanë vepruar në mirëbesim. Gjykata e apelit ka marrë rolin e ekspertit financiar, pasi e ka kryer vetë analizën për prejardhjen e pasurive pa u bazuar mbi asnjë ekspertizë kontabël ose raport financiar të pavarur, gjë e cila ka cenuar *parimin e barazisë së armëve dhe të drejtën e mbrojtjes efektive*. Gjithashtu, konfiskimi ka qenë joproporcional dhe barra individuale ka qenë e tepruar, në kushtet kur konfiskimi i pasurive hipotekare krijon situatë absurde, sepse shteti konfiskon pasurinë, kurse familja mbetet me borxhin ndaj bankës. Pasuria e ndërtuar me kredi bankare nuk është fitim kriminal, por detyrim financiar.

10.5. *Të drejtën për proces të rregullt ligjor*, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në aspektet e mëposhtme:

10.5.1. *E drejta e aksesit*, sepse Gjykata e Lartë ka refuzuar të analizojë pretendimet thelbësore të rekursuesve, duke i klasifikuar si çështje fakti. Trajtimi i rekursit ka qenë i kufizuar dhe formal, ndonëse shkaqet ishin me natyrë ligjore, sikurse shkelja e neneve 34 dhe 142, pika 1 të Kushtetutës, nenit 36 të KP-së, si dhe neneve 152, pika 3 e 154 të KPP-së.

10.5.2. *E drejta për gjykim të drejtë*, sepse çështja mbështetet mbi prova indirekte, pa prova determinonte. Gjykatat e faktit kanë ndërtuar bindjen e fajësisë mbi deklaratimet e koordinuara. Gjykata e apelit, duke pranuar apelin e prokurorisë, ka cenuar edhe parimin *reformatio in peius*, sepse në mungesë të provave të reja, në kontekstin e gjykimit të shkurtuar, pra pa debat kontradiktor mbi provat, e ka deklaruar kërkuesin e parë edhe për një vepër tjetër penale që në gjykatën e shkallës së parë ishte shpallur i pafajshëm, duke i shtuar masën e dënimit. Kjo ka sjellë edhe cenimin e *parimit të sigurisë juridike*, pasi ka ndërhyrë substancialisht në balancat e nenit 425 të KPP-së.

10.5.3. *Standardi i arsytimit të vendimit gjyqësor*, sepse gjykatat kanë miratuar pretendimet e akuzës pa iu përgjigjur asnjë prej argumenteve të mbrojtjes.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimimin e kërkesve

11. Çështja e legjitimitetit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “F”, dhe 134, pikat 1, shkronja “i”, dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e nenit 71/a të Ligjit Organik të Gjykatës, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

12. Kriteret paraprake të legjitimitetit janë të natyrës kumulative, ndaj, në këtë këndvështrim, mjafton mosplotësimi i njërit prej tyre që kërkesi të mos legjitimohet për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues. Gjatë shqyrtimit paraprak të çështjes vlerësohet plotësimi i një ose më shumë kriterëve të legjitimitetit, në varësi të elementeve dhe veçantive të çështjes konkrete, me qëllim që vendimi të jetë sa më i qartë dhe shterues për kërkesin. Thënë ndryshe, mund të ndodhë që në shqyrtimin paraprak të një çështjeje të verifikohet mospërmbushja edhe vetëm e një kriteri, duke sjellë, si pasojë, moskalimin e saj në seancë plenare.

13. Në rastin konkret, Kolegji çmon të ndalet në analizën e kriterëve të *legjitimitetit ratione personae*, që ka të bëjë me interesin e kërkesve dhe *ratione materiae*, që ka të bëjë me natyrën kushtetuese të pretendimeve.

14. Për sa i takon legjitimitetit *ratione personae*, në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “F”, dhe 134, pikat 1, shkronja “i”, dhe 2, të Kushtetutës, në jurisprudencën kushtetuese është pohuar se individ, si subjekt i kushtëzuar, mund të bëjë ankim kushtetues individual vetëm për çështje që lidhen me interesat e tij të drejtpërdrejtë, si dhe të tregojë se në çfarë mënyre ai është cenuar në të drejtat e tij kushtetuese, pra se është viktimë e një shkeljeje dhe se pasojat nga akti i kundërshtuar janë të drejtpërdrejta dhe reale për të (*shih vendimet nr. 29, datë 16.04.2024; nr. 44, datë 26.09.2023 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, kërkesi duhet të justifikojë interesin

kushtetues për çështjen e parashtuar përpara Gjykatës, pra se cenimi i të drejtave themelore nga vendimet gjyqësore të kundërshtuara është vetjak, i drejtpërdrejtë dhe real.

15. Në çështjen konkrete, Kolegji vëren se kërkuesi i parë ka pretenduar, ndër të tjera, cenimin e së drejtës së pronësisë për shkak të vendimit të gjykatës së apelit për konfiskimin e katër pasurive të paluajtshme, dy prej të cilave janë të regjistruara në emër të tij, një në emër të bashkëshortes dhe një në emër të babait të tij, ndërsa të katërta janë të hipotekuara në favor të bankave të nivelit të dytë. Sipas tij, bashkëshortja, babai dhe bankat, si subjekte të interesuara, nuk janë thirrur në gjykim si palë procedurale, duke u cenuar atyre të drejtën për proces të rregullt ligjor në aspektet e së drejtës së mbrojtjes, aksesit efektiv në gjykatë, së drejtës për t'u dëgjuar dhe parimit të barazisë së armëve.

16. Në lidhje me këto pretendime, Kolegji vlerëson se kërkuesi i parë nuk legjitimohet *ratione personae*, pasi, në thelb, ai nuk ka pretenduar cenimin e të drejtave të tij kushtetuese, por të drejtave të personave të tjerë, konkretisht të bashkëshortes, babait dhe bankave, të cilët nuk janë palë në këtë gjykim kushtetues dhe as rezulton ta kenë autorizuar atë të veprojë në emër dhe për llogari të tyre. Për rrjedhojë, për sa u përket pretendimeve që lidhen me cenimin e së drejtës së pronës të këtyre subjekteve, kërkuesi i parë nuk justifikon interesin e drejtpërdrejtë dhe vetjak për të vënë në lëvizje gjykimin kushtetues.

17. Në drejtim të legjitimitetit *ratione materiae*, kërkuetit kanë pretenduar cenimin e parimeve të mosdënimit pa ligj, të prezumimit pafajësisë, *ne bis in idem* (mosdënimit dy herë për të njëjtën vepër), së drejtës së pronës (vetëm për kërkuetin e parë për dy pasuritë e regjistruara në emër të tij), si dhe së drejtës për proces të rregullt ligjor në disa aspekte (e drejta e aksesit, gjykimi i drejtë dhe standardi i arsytimit), të garantuara respektivisht nga nenet 29, 30, 34, 41 dhe 42 të Kushtetutës.

18. Në lidhje me parimin e mosdënimit pa ligj, kërkuesi i dytë ka parashtuar se organi i akuzës e ka ndryshuar akuzën kryesore ndaj tij nga trafikim narkotikësh në vepra ndihmëse, pasi ka konstatuar se nuk kishte prova të mjaftueshme për akuzën kryesore. Sipas kërkuetit, nëse mungon prova e veprës kryesore, mungon edhe themeli i veprave ndihmëse dhe aplikimi i normave penale ka qenë arbitrar, sepse është deklaruar fajtor bazuar mbi deklarin vetëm të një prej bashkëpunëtorëve të drejtësisë.

19. Kolegji çmon se, në thelb, këto argumente kanë të bëjnë me vlerësimin e provave, atribut i cili u përket gjykatave të juridiksionit të zakonshëm (*shih vendimet nr. 3, datë 23.02.2016; nr. 42, datë 07.07.2014 të Gjykatës Kushtetuese*), ndaj, për rrjedhojë, ato nuk mund të merren në shqyrtim. Për më tepër, Kolegji vëren se ndryshe nga sa parashton kërkuesi i dytë, fajësia e tij nuk

është mbështetur vetëm mbi deklaratimet e bashkëpunëtorit të drejtësisë. Gjykatat e faktit kanë bërë një vlerësim të gjithanshëm të provave të administruara gjatë gjykimit, duke analizuar në mënyrë të ndërlidhur informacionet dhe aktet e referuara nga autoritetet shqiptare e italiane në kuadër të skuadrës së përbashkët hetimore, procesverbalet e operacioneve dhe të sekuestimeve, të dhënat e sistemeve të informacionit dhe të përgjimeve telefonike, rezultatet e këqyrjeve të vendit të ngjarjes, mjeteve lundruese dhe transportuese, dokumentacionin e sekuestruar, aktet e ekspertimit, veprimet hetimore proaktive, këqyrjet e aparateve celulare, verifikimet në sistemin TIMS, kontrollet kufitare, profilet e ADN-së, si dhe provat e tjera shkresore e materiale të administruara në proces.

20. Ky vlerësim është gjetur i drejtë edhe nga Gjykata e Lartë, e cila ka arsyetuar se gjykata e apelit kishte analizuar në mënyrë të plotë deklaratimet e bashkëpunëtorit të drejtësisë dhe provat e tjera të administruara në fashikull, duke arritur në përfundimin se kërkuesi i dytë, në datën 10.11.2015, kishte ndërmarrë veprime konkrete për largimin dhe përkrahjen e pjesëtarëve të grupit të strukturuar kriminal, me qëllim shmangien e identifikimit dhe të arrestimit të tyre nga organet e policisë. Sipas Gjykatës së Lartë, këto veprime, të provuara dhe të lidhura logjikisht me njëra-tjetrën, përmbushnin elementet objektive dhe subjektive të figurave penale, për të cilat ai ishte deklaruar fajtor (*shih vendimin e Gjykatës së Lartë, paragrafi 43*). Në këto rrethana, Kolegji çmon se gjykatat e zakonshme nuk kanë zbatuar në mënyrë të paparashikueshme ose dukshëm përtej përmbajtjes së tij ligjin penal, por e kanë bazuar përgjegjësinë penale të kërkuesit të dytë në fakte konkrete të provuara gjatë gjykimit. Për rrjedhojë, pretendimi i kërkuesit të dytë për cenimin e parimit të mosdënimit pa ligj është haptazi i pabazuar.

21. Përveç kërkuesit të dytë, edhe kërkuesi i parë edhe i tretë kanë pretenduar cenimin e parimit të mosdënimit pa ligj, duke parashtruar se janë dënuar dy herë për të njëjtin fakt penal, pasi kumulimi i neneve 333/a dhe 334 të KP-së, përmes interpretimit gjyqësor, ka sjellë *de facto* një ndëshkim shtesë pa bazë të qartë ligjore. Po kështu, kërkuesi i parë ka pretenduar edhe cenimin e parimit *ne bis in idem*, duke parashtruar se Gjykata e Vlorës ka shqyrtuar të gjithë veprimtarinë ekonomike të të dyja subjekteve tregtare të administruara prej tij dhe të bashkëshortes së tij, si dhe ka konstatuar se pasuritë e paluajtshme të konfiskuara kishin prejardhje të ligjshme.

22. Duke mbajtur në konsideratë thelbin e këtyre dy argumenteve, Kolegji çmon se ato duhet të shqyrtohen në këndvështrim të parimit *ne bis in idem*, të garantuar nga neni 34 i Kushtetutës, i cili ndalon gjykimin ose dënimin më shumë se një herë për të njëjtin vepër penale. Megjithatë, ndonëse mbështeten në të njëjtin parim kushtetues, secili prej këtyre argumenteve do të analizohet veçmas, për shkak të argumenteve faktike të ndryshme mbi të cilën ato ngrihen.

23. Kolegji vëren se argumenti për zbatimin kumulativ të neneve 333/a dhe 334 të KP-së ka të bëjë me kriterin material të parimit *ne bis in idem*, konkretisht atë të identitetit të fakteve. Në jurisprudencën kushtetuese është pohuar se kriteri “e njëjta vepër” lidhet me të njëjtin fakt ose sjellje konkrete që përbën bazën e procedimit penal, pavarësisht cilësimit ligjor të saj (*shih vendimet nr. 47, datë 05.10.2023; nr. 4, datë 21.02.2022; nr. 33, datë 22.07.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Ndërsa Mbledhja e Gjyqtarëve të Gjykatës ka pohuar se zbatimi i nenit 334 të KP-së, kur vepra penale kryhet në rrethanën cilësuese të bashkëpunimit në formën e krimit të organizuar, nuk cenon parimin *ne bis in idem*. Në këto raste, neni 334 i KP-së nuk parashikon një vepër penale autonome, por shton masën e dënimit për veprën konkrete të kryer, duke e cilësuar atë si të kryer në kuadër të organizatës kriminale ose të grupit të strukturuar kriminal (*shih vendimin nr. 42, datë 05.04.2022 të Mbledhjes së Gjyqtarëve*).

24. Në të njëjtën linjë, jurisprudenca njësuere e Gjykatës së Lartë ka theksuar se: (i) neni 334 i KP-së parashikon një dënim shtesë që i bashkëngjitet dënimit për veprën penale konkrete, ndërsa nenet 333 dhe 333/a të KP-së parashikojnë vepra penale autonome; (ii) ligji penal ndëshkon jo vetëm kryerjen e veprave penale në kuadër të një organizate kriminale ose grupi të strukturuar kriminal, por edhe vetë krijimin, organizimin, drejtimin ose pjesëmarrjen në to; (iii) neni 334 i KP-së nuk zbatohet në mënyrë të pavarur, por vetëm për një vepër penale konkrete (*shih vendimin 00-2024-2155(107), datë 24.04.2024 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë*).

25. Në çështjen konkrete, Kolegji vëren se, ndryshe nga sa pretendojnë kërkuesit, gjykatat e juridiksionit të zakonshëm kanë arsyetuar se kërkuesi i parë dhe kërkuesi i tretë i kanë kryer veprat penale, të kryer në bashkëpunim, në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, ndaj ishte i zbatueshëm neni 334 i KP-së për shtimin e dënimit penal. Po kështu, ato kanë arsyetuar se këta dy kërkues kishin krijuar dhe ishin pjesë e një grupi të strukturuar kriminal, që përbënte veprën penale të parashikuar nga neni 333/a i KP-së. Konkretisht, gjykata e shkallës së parë ka vlerësuar se të dy kërkuesit kanë bashkuar kontributet e tyre në kuadër të një grupi të strukturuar kriminal dhe, së bashku me bashkëpunëtorët e tjerë, kanë siguruar dhe më pas trafikuar lëndë narkotike drejt Italisë, duke provuar përtej çdo dyshimi të arsyeshëm ekzistencën e bashkëpunimit në këtë formë të posaçme dhe ushtrimin e roleve të ndryshme nga secili pjesëmarrës (*shih vendimin e GJKKO-së së Shkallës së Parë, faqet 99-100, 113-115 dhe 123-124*). Sipas asaj gjykate, kërkuesit dhe bashkëpunëtorët e tyre plotësonin të gjitha kushtet ligjore për ekzistencën e grupit të strukturuar kriminal, pasi: (i) përmbushej kriteri numerik me më shumë se tre persona, gjithsej shtatë individë; (ii) vazhdimësia e veprimtarisë së tyre kriminale tregonte se ajo kishte filluar shumë përpara dokumentimit të episodit të datës 10.11.2015; (iii) mënyra e organizimit dhe e

koordinimit të veprimeve demonstronte një nivel strukturimi që tejkalonte bashkëpunimin e thjeshtë (*shih në të njëjtin vendim faqet 107-109, 119 dhe 129-130*).

26. Ky arsyetim është konfirmuar edhe nga GJKKO-ja e Apelit, e cila ka vlerësuar se provohet përtej çdo dyshimi të arsyeshëm se kërkuesi i parë dhe kërkuesi i tretë kanë konsumuar elementet e veprës penale të grupit të strukturuar kriminal, të parashikuar nga neni 333/a i KP-së. Sipas asaj gjykate, kërkuesi i parë e ka realizuar këtë vepër penale nëpërmjet organizimit dhe drejtimit të grupit, ndërsa kërkuesi i tretë nëpërmjet pjesëmarrjes në të (*shih vendimin e GJKKO-së së Apelit, faqja 99*). Në këtë përfundim, gjykata është mbështetur, ndër të tjera, në deklaratimet e bashkëpunëtorëve të drejtësisë, sipas të cilëve kërkuesi i parë, i njohur edhe me disa pseudonime, ishte drejtuesi i grupit të strukturuar kriminal dhe pronari i lëndës narkotike që trafikohet nga Shqipëria drejt Italisë. Sipas këtyre deklaratimeve, grupi kishte organizuar kultivimin e bimëve narkotike në zonën e Skraparit dhe trafikimin e tyre drejt Italisë në disa episode, përgjatë periudhës nga korriku 2014 deri më 25 qershor 2017 (*shih po aty, faqen 100*). Gjithashtu, bashkëpunëtorët e drejtësisë kanë përshkruar rolin e secilit prej pjesëtarëve në organizimin dhe realizimin e trafikimit të lëndëve narkotike, duke deklaruar se anëtarët e grupit mbanin përgjegjësi për të gjitha episodet e trafikimit të kryera në kuadër të tij, me përjashtim të rasteve kur nuk provohej anëtarësia në grup në momentin e kryerjes së veprës penale (*shih po aty, faqet 122 dhe 126*).

27. Arsyetimi i GJKKO-së së Apelit është vlerësuar si i plotë dhe i bazuar nga Gjykata e Lartë, e cila ka çmuar se ai është i qartë, i motivuar dhe mbështetet në një analizë të plotë të provave të administruara gjatë gjykimit, duke shmangur çdo paqartësi në zgjidhjen e çështjes. Sipas Gjykatës së Lartë, gjykatat e faktit kanë kryer një analizë të hollësishme të elementeve objektive dhe subjektive të veprës penale të trafikimit të narkotikëve, të kryer në formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, kanë vlerësuar në tërësi provat e administruara dhe, mbi këtë bazë, kanë arritur në përfundimin se kërkuesi i parë dhe kërkuesi i tretë kanë konsumuar elementet e veprave penale të parashikuara nga nenet 283/a, paragrafi i parë, 22, 28, pika 4 dhe 334, pika 1, të KP-së (*shih vendimin e Gjykatës së Lartë, paragrafi 41*).

28. Për sa më lart, Kolegji vlerëson se, në rastin e kërkuesit të parë dhe kërkuesit të tretë, gjykatat e zakonshme nuk e kanë trajtuar nenin 334 të KP-së si një akuzë të pavarur, por si rrethanë cilësuese të veprave penale të kultivimit dhe të trafikimit të lëndëve narkotike, ndërsa përgjegjësinë penale për pjesëmarrje në grup të strukturuar kriminal e kanë vlerësuar veçmas mbi bazën e nenit 333/a të KP-së. Kjo mënyrë interpretimi dhe zbatimi është në përputhje me jurisprudencën njësuere të Gjykatës së Lartë, çka tregon se ligji penal ka qenë i parashikueshëm në zbatimin e tij dhe se interpretimi i dhënë nga gjykatat nuk ka qenë as i paparashikueshëm, as në kundërshtim të

dukshëm me përmbajtjen e dispozitave përkatëse. Njëkohësisht, për sa kohë nenet 283/a, 333/a dhe 334 të KP-së rregullojnë situata juridike të ndryshme, nuk rezulton që gjykatat t'i kenë atribuar së njëjtës sjellje penale dy dënime në kundërshtim me parimin *ne bis in idem*. Për rrjedhojë, zbatimi i nenit 333/a të KP-së për organizimin, drejtimin ose pjesëmarrjen në grup dhe i nenit 334 të saj për kryerjen e veprave penale konkrete në kuadër të tij nuk përbën dënim të dyfishtë për të njëjtin fakt, ndaj pretendimi është haptazi i pabazuar.

29. Për sa i takon argumentit të gjykimit të mëparshëm të zhvilluar nga Gjykata e Vlorës në vitin 2016, Kolegji vëren se ai ka të bëjë jo vetëm me kriterin e identitetit të fakteve penale, por edhe me kriterin formal të parimit *ne bis in idem*, konkretisht atë të ekzistencës së një vendimi gjyqësor përfundimtar të dhënë më parë. Gjykata ka pohuar se parimi *ne bis in idem*, i garantuar nga neni 34 i Kushtetutës, nënkupton se, pasi me një vendim gjyqësor të formës së prerë është zgjidhur përfundimisht një çështje penale, i njëjti person nuk mund t'i nënshtrohet një gjykimi ose dënimi të ri për të njëjtat fakte. Ky rregull është i detyrueshëm për të gjitha gjykatat dhe autoritetet që ushtrojnë juridiksion penal brenda të njëjtit rend juridik (*shih vendimin nr. 5, datë 08.03.2005 të Gjykatës Kushtetuese*).

30. Nga ana tjetër, Gjykata, duke iu referuar kuadrit ligjor procedural penal të mëparshëm, ka pohuar se funksioni kushtetues i dhënies së drejtësisë nga gjykatat është i ndryshëm nga funksioni i ndjekjes penale që ushtron prokurori. Kur ushtron ndjekjen penale prokurori vetëm mbledh provat për të vërtetuar akuzën dhe verifikon nëse ndodhet në kushtet që e detyrojnë të pushojë akuzën ose çështjen penale, ose ta dërgojë çështjen në gjykatë. Gjykata e zakonshme, në përfundim të procesit, vendos për deklarinimin fajtor ose të pafajshëm të të pandehurit, që do të thotë se në ushtrim të funksionit të dhënies së drejtësisë në kontekstin penal, është gjykata që vendos për themelin e akuzës së ngritur nga prokurori. Për pasojë, pushimi i akuzës ose i çështjes penale nga prokurori, në vetvete, nuk barazohet me pafajësinë e të pandehurit (*shih vendimet nr. 10, datë 02.04.2009; nr. 14, datë 21.07.2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Duke iu kthyer çështjes konkrete, Kolegji vëren se në vitin 2012 Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë ka regjistruar procedim penal ndaj kërkuesit të parë për veprën penale të pastrimit të produkteve të veprës penale. Gjatë hetimeve është konstatuar se, megjithëse ndaj tij kishte ekzistuar një urdhërarrest i autoritetet italiane, ai ishte revokuar, ndërsa të ardhurat e kërkuesit dhe të familjes së tij, përfshirë ato nga veprimtaria tregtare, rezultonin të ligjshme, të deklaruara rregullisht dhe të mbështetura edhe nga ekspertimi kontabël, i cili kishte vërtetuar se aktiviteti ekonomik ishte real dhe jofiktiv. Për rrjedhojë, prokuroria ka vendosur pushimin e procedimit penal, ndërsa me vendimin nr. 87, datë 10.05.2016, Gjykata e Rrethit

Gjyqësor Vlorë ka ndryshuar shkakun e pushimit, duke arsyetuar se fakti penal nuk ekzistonte, pasi nuk provohej përfshirja e kërkuesit në ndonjë veprimtari kriminale dhe se pasuria e tij justifikohet me të ardhura të ligjshme.

32. GJKKO-ja e Shkallës së Parë e ka deklaruar të pafajshëm kërkuesin e parë për veprën penale të pastrimit të produkteve të veprës penale, të parashikuar nga neni 287 i KP-së, me arsyetimin se nuk provohej që ai të kishte kryer veprën penale. Më konkretisht, sipas asaj gjykate, nuk u provua sesa ishin afërsisht të ardhurat e përfituara nga veprimtaria e kundërligjshme e trafikimit të narkotikëve, ku ishin investuar, sa të ardhura ishin siguruar nga operacioni i pastrimit, cilat kanë qenë instrumentet e përdorura, cilët persona kanë marrë pjesë, si dhe koha kur kanë ndodhur këto fakte. Sipas asaj gjykate, mungon elementi intelektual, ashtu edhe ai volutiv që të ekzistojë faji (*shih vendimin e GJKKO-së së Shkallës së Parë, faqet 138 – 143*).

33. Prokurori ka paraqitur apel ndaj vendimit të gjykatës së shkallës së parë për këtë pjesë, duke kërkuar deklarimin fajtor të kërkuesit të parë. Ky i fundit ka ngritur pretendimin në GJKKO-në e Apelit se procedimi i tij, sërish për veprën penale të pastrimit të produkteve të veprës penale, binte ndesh me parimin *ne bis in idem*, duke iu referuar për këtë qëllim procedimit penal të Prokurorisë së Vlorës. GJKKO-ja e Apelit ka ndryshuar vendimin e gjykatës së shkallës së parë, duke deklaruar fajtor kërkuesin e parë edhe për këtë akuzë. Ajo ka vlerësuar se pretendimi i tij për cenimin e parimit *ne bis in idem* ishte i pabazuar pasi, së pari, fakti penal për të cilin ai ishte hetuar nga Prokuroria Vlorë dhe për të cilin është shprehur edhe gjykata kompetente, me vendimin nr. 87, datë 10.05.2016, ishte krejtësisht i ndryshëm nga fakti penal për të cilin ai ishte hetuar në çështjen në gjykim; së dyti, në nenin 329/c, pika 1, të KPP-së parashikohet se kur pas vendimit të pushimit të akuzës ose çështjes, dalin ose zbulohen fakte të reja, të cilat tregojnë se vendimi nuk është i bazuar, ai mund të revokohet, ndaj, në rastin konkret, vendimi ka marrë formë të prerë nga pikëpamja procedurale, por jo nga pikëpamja substanciale për sa kohë ai mund të revokohet kur dalin të dhëna ose prova të reja (*shih vendimin e GJKKO-së së Apelit, faqja 137*). Ndërsa Gjykata e Lartë e ka shënuar këtë pretendim në hyrje të vendimit dhe me arsyetim të kufizuar i është përgjigjur se gjykata e apelit ka trajtuar në mënyrë të shteruar çdo pretendim të ngritur, duke dhënë arsye të plota dhe të mjaftueshme për çdo argument të tyre (*shih vendimin e Gjykatës së Lartë, paragrafi 45*).

34. Për sa më lart, Kolegji vëren se procedimi penal i regjistruar ndaj kërkuesit të parë në vitin 2012 për veprën penale të pastrimit të produkteve të veprës penale është mbyllur me vendim të prokurorit për pushimin e akuzës, i cili më pas është ndryshuar nga gjykata për sa i përket shkaktit të pushimit, duke përcaktuar se fakti nuk ekziston. Në këtë kuptim, pavarësisht faktit nëse

ky vendim plotëson kriterin formal të një vendimmarrjeje përfundimtare për qëllimet e parimit *ne bis in idem*, Kolegji çmon se në rastin konkret nuk plotësohet kriteri material i identitetit të fakteve. Megjithatë të dyja procedimet lidhen me veprën penale të pastrimit të produkteve të veprës penale, ato u referohen fakteve të ndryshme, si nga pikëpamja e veprimtarisë kriminale, ashtu edhe e periudhës kohore. Koncretisht, procedimi i parë lidhej me dyshime të ngritura deri në vitin 2012, të bazuara në një urdhërarrest të lëshuar nga Gjykata e Apelit të Romës, në kuadër të një procedimi penal të zhvilluar në Itali për disa vepra penale, ndërsa procedimi objekt i çështjes në shqyrtim ka të bëjë me pretendimin se kërkuesi ka investuar në blerjen e pasurive të ardhurat e përfituara nga veprimtaria e trafikimit të lëndëve narkotike gjatë viteve 2014-2017. Për rrjedhojë, jo vetëm që burimi i pretenduar i produkteve kriminale është i ndryshëm, por edhe faktet historike dhe periudhat kohore të cilave u referohen dy procedimet nuk përputhen, çka përjashton identitetin e faktit të kërkuar për zbatimin e parimit *ne bis in idem*. Për rrjedhojë, pretendimi i kërkuesit të parë për cenimin e këtij parimi është haptazi i pabazuar.

35. Për sa i takon pretendimit për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë, kërkuesit kanë parashtruar se gjykatat e zakonshme e kanë ndërtuar fajësinë e tyre mbi deklaratime të koordinuara bashkëpunëtorësh pa prova dhe duke mos kryer verifikimin e duhur të alibive, kontradiktave dhe provave teknike të mbrojtjes (*shih sipër paragrafin 10.2.*).

36. Parimi i prezumimit të pafajësisë parashikohet në nenin 30 të Kushtetutës, sipas të cilit kushdo quhet i pafajshëm, përderisa nuk i është provuar fajësia me vendim gjyqësor të formës së prerë. Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se ky parim kërkon që gjykatat e zakonshme të mos e fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri ka kryer krimin për të cilin akuzohet, se barra e provës i takon palës akuzuese, se çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit dhe se gjykata duhet ta mbështesë vendimin në prova të drejtpërdrejta dhe të tërthorta që duhet të provohen nga akuza. Asnjë dënim ose masë që barazohet me të nuk mund të jepet ndaj një të pandehuri pa u provuar fajësia e tij përtej çdo dyshimi të arsyeshëm (*shih vendimet nr. 63, datë 20.11.2023; nr. 12, datë 24.08.2018; nr. 68, datë 14.11.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

37. Nën dritën e këtij standardi, Kolegji vëren se gjykatat e zakonshme e kanë mbështetur deklarinimin fajtor të secilit kërkues në vlerësimin e individualizuar të rolit dhe të veprimeve konkrete, pa e prezumuar përgjegjësinë penale vetëm për shkak të lidhjeve me personat e tjerë të përfshirë në procedim. Në këtë drejtim, për kërkuesin e parë, gjykatat kanë arsyetuar se ai kishte rolin e drejtuesit të grupit të strukturuar kriminal dhe të pronarit të lëndës narkotike, ndërsa pjesëtarët e tjerë vepronin sipas urdhrave dhe udhëzimeve të tij. Sipas tyre, bashkëpunimi kishte formën e posaçme të grupit të strukturuar kriminal, për shkak të ndarjes së qartë të roleve dhe të

mënyrës së organizimit e të shpërndarjes së përfitimeve. Po kështu, ato kanë vlerësuar se provat ishin marrë dhe fiksuar në përputhje me ligjin procedural penal, se nuk ishin të dyshimta, të pakonfirmuara ose kontradiktore, por përputheshin e plotësonin njëra-tjetrën, duke çuar në përfundimin se fajësia e kërkuesit të parë ishte provuar përtej çdo dyshimi të arsyeshëm. Për kërkuesin e dytë, gjykatat kanë evidentuar veprimet konkrete të përkrahjes dhe të ndihmës së pjesëtarëve të grupit gjatë transportimit të lëndëve narkotike, si dhe veprimet e kryera për pengimin e zbulimit të së vërtetës (*shih sipër paragrafin 19*). Ndërsa për kërkuesin e tretë ato kanë arsyetuar se ai kishte bashkëpunuar me anëtarët e tjerë të grupit në veprimtarinë e trafikimit të lëndëve narkotike, duke ushtruar rolin e ndihmësit në pritjen dhe shitjen e tyre në Itali.

38. Kolegji vëren se përfundimi për fajësinë e kërkuesve nuk është mbështetur në prezumime të pafavorshme ose në zhvendosjen mbi ta të barrës për të provuar pafajësinë, por në analizën e tërësishme dhe të ndërlidhur të provave të administruara nga akuza dhe të shqyrtuara në procesin gjyqësor. Konkretisht, gjykatat kanë marrë në vlerësim raportet e vëzhgimit, komunikimet me DIA-n, Bari, verifikimet në sistemin TIMS, dëshmitë e tre bashkëpunëtorëve të drejtësisë, aktet e ekspertimit, profilet e ADN-së, lëndën narkotike të sekuestruar, këqyrjet e banesave dhe të aparateve celulare, transaksionet për shitjen dhe blerjen e mjetit lundrues, njohjet me fotografi, si dhe provat e tjera shkresore. Këto prova janë analizuar gjerësisht dhe në raport me njëra-tjetrën për secilin kërkues dhe për secilin episod si nga gjykata e shkallës së parë, ashtu edhe nga gjykata e apelit, të cilat kanë arsyetuar se akuza kishte përmbushur barrën e provës dhe se fajësia ishte provuar përtej çdo dyshimi të arsyeshëm.

39. Në analizë të sa më sipër, Kolegji vlerëson se gjykatat e zakonshme e kanë bazuar deklarinimin fajtor të kërkuesve në një vlerësim të gjithanshëm të provave të administruara gjatë procesit gjyqësor, të analizuara si veçmas, ashtu edhe në ndërlidhje me njëra-tjetrën. Arsyetimi i tyre mbështetet në faktet e provuara në gjykim dhe shpjegon bazën ligjore, vlerësimin e secilës provë dhe arsyet që kanë çuar në përfundimin se fajësia e kërkuesve ishte provuar përtej çdo dyshimi të arsyeshëm. Në këto rrethana, nuk rezulton që gjykatat të kenë arritur në një përfundim të paracaktuar për fajësinë e tyre, ose ta kenë trajtuar atë si të prezumuar. Po kështu, nuk evidentohet që barra e provës të jetë zhvendosur nga organi i akuzës te kërkuesit, pasi përgjegjësia penale e secilit prej tyre është mbështetur në provat e administruara dhe të vlerësuara në proces. Për rrjedhojë, pretendimi i tyre për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë është haptazi i pabazuar.

40. Për sa i takon pretendimit për cenimin e së drejtës së pronës, kërkuesi i parë ka parashtruar se konfiskimi i dy pasurive të paluajtshme (njësi dhe apartament) në emër të tij ka qenë

joproporcional, pasi është vendosur pa një hetim pasuror, pa u provuar lidhja shkakësore e tyre me veprimtarinë kriminale, pa u kryer një analizë financiare e pavarur dhe pa u shqyrtuar data e krijimit dhe burimi i financimit të secilës pasuri (*shih sipër paragrafin 10.4. të vendimit*). Sipas tij, periudha e veprimtarisë kriminale të pretenduar përfshin vitet 2014-2017, ndërkohë që pasuritë janë blerë me kredi bankare të dokumentuara dhe janë hipotekuar në favor të bankave të nivelit të dytë. Për rrjedhojë, konfiskimi i tyre ka qenë joproporcional dhe i ka ngarkuar atij një barrë individuale të tepruar, pasi pasuria e krijuar përmes një kredie bankare nuk përfaqëson përfitim nga veprimtaria kriminale, por një detyrim financiar.

41. Kushtetuta në nenin 41 të saj ka parashikuar se e drejta e pronës private është e garantuar (*pika 1*) dhe se prona fitohet me dhurim, me trashëgimi, me blerje dhe me çdo mënyrë tjetër klasike të parashikuar në Kodit Civil (*pika 2*). Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se vendosja e kufizimeve mbi të drejtën e pronës në kuadër të procedurave ligjore zakonisht lidhet me kontrollin e ushtrimit/të përdorimit të pronës, kontroll ky nga autoritetet publike, i cili duhet të jetë i ligjshëm, duhet të ndjekë një qëllim të ligjshëm dhe midis mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur duhet të ketë një marrëdhënie të arsyeshme proporcionaliteti (*shih vendimet nr. 29, datë 16.04.2024; nr. 18, datë 19.03.2024 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykatës nuk i takon të zëvendësojë gjykatat e zakonshme në rivlerësimin e fakteve dhe të provave të administruara prej tyre, por të verifikojë nëse ato kanë zbatuar standardet kushtetuese të mbrojtjes së pronës, nëse kanë dhënë arsye të mjaftueshme për ndërhyrjen në këtë të drejtë dhe nëse kufizimi i vendosur paraqitet arbitrar ose haptazi joproporcional (*shih vendimin nr. 29, datë 26.01.2026 të Mbledhjes së Gjyqtarëve*).

42. Në dritën e këtyre standardeve, Kolegji vëren se thelbi i pretendimit të kërkuarit të parë lidhet me mungesën e provave që pasuritë e konfiskuara kishin prejardhje nga veprimtaria kriminale dhe, për rrjedhojë, me proporcionalitetin e ndërhyrjes në të drejtën e tij të pronës. Nga vendimet gjyqësore rezulton se procedura e konfiskimit është vënë në lëvizje me kërkesë të Prokurorisë së Posaçme, e cila është pranuar vetëm pjesërisht nga GJKKO-ja e Shkallës së Parë. Kjo e fundit ka urdhëruar konfiskimin vetëm të mjetit lundrues (gomones), duke arsyetuar se ai kishte shërbyer për kryerjen e veprës penale të trafikimit të lëndëve narkotike. Për sa u takon pasurive të tjera, ajo gjykatë ka vlerësuar se nuk provohej që nga episodet e trafikimit ishin gjeneruar të ardhura, të cilat të përbënin burimin e krijimit të tyre. Gjithashtu, ajo ka mbajtur në konsideratë faktin se këto pasuri ishin të hipotekuara në favor të bankave të nivelit të dytë, çka mbështeste pretendimin e kërkuarit se ato ishin financuar përmes kredive bankare. Në këtë drejtim, gjykata e shkallës së parë ka arsyetuar se, megjithëse produktet e veprës penale mund të jenë

bashkuar me pasuri të fituara në mënyrë të ligjshme, konfiskimi në një rast të tillë mund të shtrihet vetëm deri në vlerën e produkteve të veprës penale, ndërkohë që prokuroria nuk kishte identifikuar as produktet e veprës penale dhe as vlerën e tyre (*shih vendimin e GJKKO-së së Shkallës së Parë, faqet 154-156*).

43. Në ndryshim nga gjykata e shkallës së parë, GJKKO-ja e Apelit arriti në përfundimin se ishin përmbushur kushtet ligjore për konfiskimin e katër pasurive të paluajtshme të kërkuarit të parë. Sipas saj, provat e administruara në gjykim tregonin se të ardhurat e përfituara nga veprimtaria kriminale ishin investuar në blerjen e këtyre pasurive në Vlorë, të cilat ishin fituar gjatë periudhës 2014 – 2017, kur kërkuari kishte ushtruar veprimtarinë kriminale të kultivimit dhe të trafikimit të lëndëve narkotike drejt Italisë. Ky përfundim mbështetej jo vetëm në deklaratimet e tre bashkëpunëtorëve të drejtësisë, por edhe në provat shkresore, përfshirë ekstraktet e llogarive bankare të kërkuarit dhe të bashkëshortes së tij, nga të cilat nuk rezultonte se ata dispononin burime të ligjshme financiare të mjaftueshme për blerjen e këtyre pasurive. E njëjta mungesë mundësie financiare u konstatua edhe për babanë e kërkuarit, në emër të të cilit ishte regjistruar ndërtesa trekatëshe me sipërfaqe totale 319 m². Në këto kushte, gjykata e apelit vlerësoi se deklaratimet e bashkëpunëtorëve të drejtësisë përputheshin plotësisht me provat e tjera të administruara dhe provonin, përtej çdo dyshimi të arsyeshëm, se këto katër pasuri përbënin produkt të veprimtarisë kriminale të kërkuarit të parë.

44. Në të njëjtën kohë, GJKKO-ja e Apelit, ndryshe nga sa kishte kërkuar prokuroria, ka rrëzuar kërkesën për konfiskimin e dy pasurive të tjera të paluajtshme (truall ndërtimi me sipërfaqe 840 m² dhe ndërtesë me sipërfaqe 537 m²), të regjistruara në emër të kërkuarit të parë. Sipas saj, nuk provohej se këto pasuri ishin produkt i veprimtarisë kriminale, pasi ato nuk ishin fituar gjatë periudhës së ushtrimit të kësaj veprimtarie dhe nuk ishte provuar as që kërkuari kishte investuar në to të ardhura me burim kriminal përmes përmirësimeve që do t'u kishin rritur vlerën. Po kështu, nuk ishte provuar as masa e investimeve të kryera me të ardhura të paligjshme në dy shoqëritë tregtare, njëra në pronësi të kërkuarit dhe tjetra në pronësi të bashkëshortes së tij. Për rrjedhojë, gjykata çmoi se këto pasuri nuk mund t'i nënshtroheshin konfiskimit në kuadër të procesit penal, pa përjashtuar mundësinë që ato të bëheshin objekt i një hetimi pasuror sipas ligjit nr. 10192, datë 03.12.2009 “Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar, trafikimit, korrupsionit dhe krimeve të tjera nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë”, të ndryshuar. Gjithashtu, ajo vlerësoi se kërkuari i parë kishte konsumuar veprën penale të pastrimit të produkteve të veprës penale ose të veprimtarisë kriminale jo nëpërmjet investimit të të ardhurave të paligjshme në veprimtari ekonomike ose financiare, sipas shkronjës “d” të nenit 287 të KP-së, por nëpërmjet

fshehjes ose mbulimit të natyrës së vërtetë dhe burimit të pasurisë, sipas shkronjës “b” të po këtij neni (*shih vendimin e GJKKO-së së Apelit, faqet 132–134*). Ky arsyetim u la në fuqi nga Gjykata e Lartë, e cila ka vlerësuar se gjykata e apelit ka trajtuar në mënyrë të plotë dhe të arsyetuar të gjitha pretendimet e të gjykuarve, përfshirë ato që lidhen me konfiskimin e pasurive, dhe se vendimi i saj ishte në përputhje me kërkesat e ligjit material dhe procedural (*shih vendimin e Gjykatës së Lartë, paragrafin 45*).

45. Kolegji vëren se, në rastin konkret, nuk rezulton të jetë cenuar e drejta e pronës e kërkuarit të parë. Nga arsyetimi i gjykatës së apelit rezulton se ndërhyrja në këtë të drejtë, nëpërmjet konfiskimit të pasurive, është mbështetur në dispozitat përkatëse të KP-së dhe të KPP-së, duke përmbushur kështu kriterin e ligjshmërisë. Po kështu, ajo i ka shërbyer një interesi publik legjitim, konkretisht parandalimit dhe luftës kundër kriminalitetit, si dhe mbrojtjes së rendit dhe të sigurisë publike. Në të njëjtën kohë, masa e konfiskimit është vlerësuar si proporcionale, pasi është shtrirë vetëm për ato pasuri që gjykata ka çmuar se ishin gjeneruar nga veprimtaria kriminale, pa prekur në mënyrë të përgjithshme të gjithë pasurinë e kërkuarit. Në këtë pikë, Kolegji rithekson se vlerësimi nëse një pasuri është produkt i veprës penale ose është fituar nga burime të ligjshme lidhet me përcaktimin e fakteve dhe çmimin e provave, çështje që u përkasin gjykatave të juridiksionit të zakonshëm (*shih vendimet nr. 63, datë 20.11.2023; nr. 68, datë 14.11.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, nuk rezulton që zbatimi i ligjit apo vlerësimi i provave të kenë qenë arbitrarë, ndaj pretendimi i kërkuarit për cenimin e së drejtës së pronës dhe të parimit të proporcionalitetit është haptazi i pabazuar.

46. Për sa i takon pretendimit për cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor në drejtim të aksesit, gjykimit të drejtë dhe standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor, kërkuarit kanë parashtruar se Gjykata e Lartë ka refuzuar të analizojë pretendimet thelbësore të rekursuesve duke i klasifikuar si çështje fakti. Sipas kërkuarve, trajtimi i rekursit ka qenë i kufizuar dhe formal, ndonëse shkaqet ishin me natyrë ligjore sikurse shkelja e neneve 34 dhe 142, pika 1, të Kushtetutës, nenit 36 të KP-së, si dhe neneve 152, pika 3, e 154 të KPP-së. Gjithashtu, sipas tyre, fajësia është mbështetur mbi prova indirekte, pa prova determinante, gjykatat e faktit kanë ndërtuar bindjen e fajësisë mbi deklaratimet e koordinuara. Gjykata e apelit, duke pranuar apelin e prokurorisë, ka cenuar edhe parimin *reformatio in peius*, sepse në mungesë të provave të reja, në kontekstin e gjykimit të shkurtuar, pra pa debat kontradiktor mbi provat, e ka deklaruar kërkuarin e parë edhe për një vepër tjetër penale që në gjykatën e shkallës së parë ishte shpallur i pafajshëm, duke i shtuar masën e dënimit. Kjo ka sjellë edhe cenimin e parimit të sigurisë juridike, pasi ka ndërhyrë

substancialisht në balancat e nenit 425 të KPP-së. Sipas tyre, gjykatat e zakonshme miratuan pretendimet e akuzës pa iu përgjigjur asnjë prej argumenteve të mbrojtjes.

47. Në jurisprudencën kushtetuese është pohuar se e drejta e aksesit i garanton individit të drejtën për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj për pretendimet e ngritura (*shih vendimet nr. 11, datë 21.04.2022; nr. 17, datë 24.03.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

48. Për sa i takon arsyetimit të vendimit gjyqësor, Gjykata ka theksuar se ai është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i arsyetimit është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Detyrimi për arsyetim ndryshon në varësi të rrethanave të çështjes konkrete dhe natyrës së vendimit (*shih vendimet nr. 21, datë 26.09.2022; nr. 6, datë 16.02.2021; nr. 79, datë 14.12.2017 të Gjykatës Kushtetuese*). Në lidhje me vendimet e Gjykatës së Lartë për mospranimin e rekursit, Gjykata ka pranuar se ato mund të arsyetohen në mënyrë të kufizuar, me kusht që në pjesën hyrëse të listohen shkaqet e rekursit. Arsyetimi i kufizuar nuk cenon standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, përderisa, në thelb, shpreh shkaqet e mospranimit të rekursit nga ana e kolegjeve të Gjykatës së Lartë gjatë shqyrtimit paraprak të tij në dhomën e këshillimit (*shih vendimet nr. 67, datë 03.10.2024; nr. 16, datë 16.03.2021; nr. 9, datë 26.03.2018 të Gjykatës Kushtetuese*). Po në këtë drejtim, Gjykata ka pranuar se ajo nuk vepron si shkallë e katërt gjykimi, por ndërhyr atëherë kur gabimi ligjor ose faktik nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm është aq i dukshëm, sa një gjykatë e kujdesshme nuk mund ta kishte bërë ndonjëherë, ose është i tillë që gjykimin e bën të padrejtë (*shih vendimet nr. 30, datë 29.05.2023; nr. 33, datë 14.11.2022; nr. 3, datë 23.02.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

49. Nën dritën e këtyre standardeve, Kolegji vëren se gjykatat e faktit kanë shqyrtuar në mënyrë të plotë rrethanat e çështjes, duke analizuar secilin prej episodeve të trafikimit të lëndëve narkotike dhe duke individualizuar rolin dhe përgjegjësinë penale të secilit prej të pandehurve, përfshirë edhe të tre kërkuesit. Vendimet e tyre përmbajnë analizën e provave të administruara, vlerësimin e tyre në raport me njëra-tjetrën dhe arsyetimin, mbi bazën e të cilit kanë arritur në përfundimin për deklarimin fajtorë të kërkuesve. Nga ana tjetër, Gjykata e Lartë, duke ushtruar kompetencën e saj të kufizuar në shqyrtimin e rekursit, ka arsyetuar se pretendimet që lidhen me rivlerësimin e provave dalin jashtë juridiksionit të saj, se gjykatat më të ulëta kanë zhvilluar një shqyrtim të gjithanshëm dhe të paanshëm të çështjes, kanë trajtuar në mënyrë të plotë pretendimet e ngritura nga të gjykuarit dhe kanë dhënë arsye të mjaftueshme për zgjidhjen e tyre, ndërsa rekurset nuk ngrinin çështje të tilla të ligjit material ose procedural që të vinin në dyshim ligjshmërinë e vendimit të gjykatës së apelit.

50. Për sa i përket pretendimit për cenimin e parimit *reformatio in peius*, Kolegji vëren se vendimi i gjykatës së shkallës së parë ishte ankimuar edhe nga prokurori, i cili kishte kundërshtuar deklarinimin të pafajshëm të kërkuessit të parë për veprën penale të pastrimit të produkteve të veprës penale dhe rrëzimin e kërkesës për konfiskim. Për rrjedhojë, gjykata e apelit kishte kompetencë ta shqyrtonte çështjen edhe në drejtim të përkeqësimit të pozitës së tij, brenda kufijve të apelit të prokurorit. Po kështu, fakti se gjykimi ishte zhvilluar sipas procedurës së shkurtuar dhe se gjykata e apelit nuk kishte administruar prova të reja nuk e pengonte atë të rivlerësonte aktet e fashikullit dhe të arrinte në një përfundim të ndryshëm juridik e faktik, për sa kohë që nuk dilte jashtë kufijve të ankimit dhe respektonte garancitë e procesit të rregullt. Në këto rrethana, pretendimi për cenimin e parimit *reformatio in peius* është haptazi i pabazuar.

51. Në analizë të sa më sipër, Kolegji vlerëson se nuk rezulton të jetë cenuar e drejta e kërkuessve për një proces të rregullt ligjor. Edhe pse Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekurseve me arsyetim të kufizuar, ky arsyetim është i mjaftueshëm nga pikëpamja kushtetuese për vendimmarrjet e marra në dhomën e këshillimit, pasi u jepte përgjigje pretendimeve që hynin në juridiksionin e saj dhe bën të mundur kontrollin e respektimit të standardeve kushtetuese. Arsyetimi i kufizuar i vendimit të mospranimin, i lexuar së bashku me paraqitjen e shkaqeve të rekursit dhe arsyetimin e gjykatave të faktit, bën të identifikueshme arsyet e mospranimin. Në këto rrethana, fakti që Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekurseve nuk përbën, në vetvete, një element që vë në dyshim drejtësinë e procedurës së ndjekur ose pajtueshmërinë e saj me garancitë kushtetuese të procesit të rregullt ligjor. Për rrjedhojë, edhe ky pretendim i kërkuessve është haptazi i pabazuar.

52. Në përfundim, Kolegji çmon se kërkesa nuk plotëson kriteret ligjore për kalimin e saj për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pikat 1 dhe 2, shkronjat “b” dhe “e”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.